

nji državni zbor ni mnogo storil, potem zadene to očitje v prvi vrsti vladno večino, v kateri hlapčuejo tudi slovenski liberalci s svojim Ravniharjem. Nikjer na svetu namreč ni opozicija, ki je v manjšini, odgovorna za delo ali nedelo v javnih zastopih, ampak povsod le vladajoča večina. Smejati pa se moramo, ako se celjski listič baha, kako bi šlo v državnem zboru vse boljše, ako bi sedeli v njem še liberalni slovenski poslanci. Res, res, Roblek in Ježovnik sta imela nekdanj vodilno vlogo v državnem zboru in cela Avstrija je žalostna, da jih ni več med krmilarji države.

— **Gospodsk zbornica** državnega zbora je imela pretekli teden svoje seje. Pozvala je vlado, naj predloži načrt zakona za električne naprave. Delavski minister Čeh Trnka je obljubil, da se bo to kmalu zgodilo. Toda država se bo brigala pri tem bolj za možnost kakor za slabotne električne zgradbe. Zelo važno je bilo posvetovanje o preosnovi kazenskega prava. Poročal je o tem predmetu odlični katoliški mož in pravoslovec svetovnega imena, dvorni svetnik Lamaš. Naglašal je, da dosedanje kazensko pravo ni odgovarjalo potrebi časa. Preosnovo preveča duh milobe nasproti tistim, ki prvič greše, ki so bili izjavljani ali zapeljani, neizprosno strog pa je nasproti tistim, ki so bili že večkrat kaznovani in so hudodelci iz navede. S preosnovo se bo tudi omejil delokrog porotnih sodišč, ker se pri nas niso obnesla, kar dokazujejo posebno marsikateri neutemeljene obsodbe. Veliko pozornosti je vzbudila razprava o zunanji politiki, ki se je razvila ob priliki posvetovanja o začasnem proračunu. Ministrski predsednik grof Stürgkh je izjavil, da želi Avstrija vsem balkanskim državam ugoden razvoj. Govorniki pa so obsojali našo zunanjo politiko, ki je imela v zadnjem času mnogo neuspehov. — Grof Černin je povdarjal, da so zunanji neuspehi krive tudi notranje razmere. Narodni so med seboj sprti in zato ni enotnih ciljev. Knez Svarcenberg povdarja, da si naša država ne more pridobiti spoštovanja na Balkanu, dokler se ne bo z lastnimi Jugoslovani boljše ravnilo. Ti visoki gospodje govorijo lepe besede, toda na njihove besede nihče nič ne da.

— **Nove vojaške zahteve Avstrije.** Vlada pripravlja baje, potrjeno to še ni, za jesen dve novi vojaški predlogi. Prvič bo zahtevala vlada povečanje števila rekrutov za 15.000 mož za skupno armado in 10.000 mož za obe deželni brambni, in sicer polagoma, tako, da bi l. 1917. znašalo število rekrutov 237.000 mož. Posebno se množi artilerija in se pred vsem zviša stalno stanje na južnih in severnih mejah. S tem se bodo povečali izdatki za 20–30 milijonov kron. — Mornariška predloga, ki pride pred delegacijo, pa zahteva 280.000.000 K. Ta denar se porabi za 3 velike bojne ladje (dreadnoughte), ki imajo nadomestiti zastarele ladje. Dve ladji se bosta začeli takoj graditi v Trstu.

— **Volilni boj na Goriškem.** Meseca julija se bodo vršile na Goriškem deželnozborske volitve, in sicer bodo prve dne 13. julija za splošno skupino. Kakor vse kaže, bo volilni boj nenavadno hud. Na slovenski strani je najmočnejša stranka S. L. S. Toda žal, da je S. L. S. v sedanjem volilnem boju razdeljena v staro in novo strujo. Stari struji načeljuje dr. Gregorčič, mladi pa zdravnik dr. Breclj. Ker pogajanja med obema strujama niso uspela, so postavili obojni vsak svoje kandidate. Kandidati stare struje so sledeči: Josip Fon, Anton Manfreda, Franc Grgič, dr. Anton Gregorčič, Ivan Torkar, Ivan Berbuč, dr. Peter Laharnar, Miha Marinič, za Kras pa dr. Hinko Stepančič. Kandidati nove struje pa so naslednji: Jožef Fon, Franc Grgič, dr. Anton Breclj, Jožef Abram, Anton Rejec, Franc Obljubek. Za kraške kmečke občine podpirajo nevostrujarji kandidature dr. H. Stepančiča.

— **Volitve na Moravskem.** Pri ožjih volitvah v kmečki skupini je bil na češki strani izvoljen samo 1 katoliško-narodni Čeh. Vse druge mandate so dobili liberalni agrarci in z njimi združeni svobodomiselnici. Kakor povsod, tako so tudi pri teh volitvah šli proti katoliški stranki združeni liberalci vseh struj in socialni demokratje. Katoliški Čehi so kljub temu v splošni in kmečki skupini zmagali še z 18 kandidati, izgubili so le 5 mandatov, kar je z ozirom na številne in združene nasprotnike še razmeroma ugodno. V skupini mest in trgov so si češki krščanski socialci priborili 1 mandat, 1 je dobila češka ljudska stranka, liberalci pa so tukaj izgubili 2 mandata. V 5. okrajih je potrebna ožja volitev.

— **Razpust češkega deželnega zbora.** Češko deželno gospodarstvo stoji pred polomom. Kakor znano, češki deželni zbor vsled nemške pohlepnosti ne more redno delovati. Deželni odbor je najemal leto za leto milijonska posojila, a sedaj je prišlo že tako daleč, da deželni odbor ne more naprej. Na vseh koncih in krajih preti deželi polom. Vlada se je odločila, da razpusti deželni zbor in nastavi vladnega komisarja, ki bo s pomočjo posebne upravne komisije vodil gospodarstvo češke dežele do novih volitev. Po nameri vlade se bodo zvišale deželne doklade za 10% ter se bo naložil za 4 K višji davek na pivo. Nemci ropotajo proti tej vladni nameri. Tem ljudem ni nikjer prav. Na Češkem, kjer imajo v deželi več pravic kot Čehi, nočejo sodelovati pri deželni upravi, pri nas na Štajerskem pa hočejo vzeti Slovincem še tisto trohico pravic, ki jo imamo.

— **Zmede na Ogrskem.** V okraju Arad se je vršila dne 28. junija nadomestna volitev državnega poslanca. Kot kandidata sta si stala nasproti ministrski predsednik grof Tisa in opozicionalec grof Sečeni.

Tisa je hotel na vsak način zmagati. Njegovi pristaši so uporabili vsa sredstva, da pridobijo čim več volilcev. Več stotni vojaštva in mnogo žandarjev je za branjevalo opozicionalcem zbiranje in agitacijo. Pritisk je bil od vladne stranke silovit. Ni čuda tedaj, če je zmagal Tisa. Dobil je 2470 glasov, njegov nasprotnik pa 1653. — Ogrski republikanci (pristaši ljudovlade) so hoteli imeti dne 28. junija v Budimpešti svoj občni zbor, a vlada jim ga je prepovedala. Vendar je za ogrske razmere značilno, da sploh obstoja taka stranka.

— **Oboroževanje Nemčije.** Nemški državni zbor je v soboto, dne 28. junija, končal razpravo o novi brambni predlogi, po kateri se bo zvišalo stanje vojaških novincev za 136.000 mož, tako, da bo znašalo stanje nemške armade v mirnem času 850.000 mož. V ponedeljek, dne 30. junija, je bila v razpravi vladna predloga, katera določa, kako se pokrijejo stroški pri pomnožitvi armade. Vlada je predložila postavni predlog, da se obdavi dedščine in se vpelje davek na prirastek premoženja. Katoliška stranka Centrum in tudi nekatere druge stranke pa niso hotele privoliti v nova vojaška bremena, dokler jim vlada ne obljubi, da se bodo izpremenile tudi nekatere stroge določbe vojaško-kazenskega zakonika. Pred kratkim so bili namreč nekateri rezervisti, ki so se ob priliki kontrolnih zborov v mestu Erfurt stopili z orožniki in policaji, obsojeni na 5 let ječe. Stranke so torej zahtevale, naj se vojaško-kazenski zakonik omili. Državni kancelar je obljubil, da bo posredoval, da se ostrost kazenskega zakonika v tem oziru izpremeni. Vladne predloge so bile sprejete. Za nove davke so glasovali celo socialni demokratje.

— **Predsednik francoske ljudovlade v Londonu.** Pretečeni teden je prišel predsednik Poincaré v London, kjer so ga slovesno in prijateljsko sprejeli. Namen tega obiska je bil političen. Že od l. 1904. naprej obstoji med Francijo in Angleži dogovor, na podlagi katerega sta oba naroda dolžna si medsebojno pomagati. Pri slavnostni pojedini, katero je pripravil angleški kralj v čast francoskemu predsedniku, je kralj Jurij napil predsedniku in izrazil željo, naj bi doživel francoski narod slavno bodočnost. Nemško časopisje se jako obširno bavi s tem obiskom. Nemce skrbi namreč prijateljsko razmerje med Francijo in Anglijo, ki bi v slučaju kakih vojnih zapletljajev bilo za Nemce usodopolno. Angleški listi pa tolažijo Nemce, da Anglija v slučaju, da Francozi začnejo boj proti Nemcem, Franciji gotovo ne bo pomagala.

— **Volitve na Nizozemskem.** Pri državnozborskih volitvah na Nizozemskem (Holandskem) so se liberalci, socialni demokratje in prekucahi zvezali in si priborili večino poslancev, namreč 55. Krščanska stranka si je kljub silni agitaciji liberalcev in socialnih demokratov ohranila 45 mandatov. Iz teh kakor iz zadnjih deželnozborskih volitev na Moravskem sledi za krščanske stranke, najsi bodo kjerkoli, nauk, da morajo skrbeti, da si z lastno močjo izvojujejo zmage. Zanesiti se ne smejo na nikogar. Prejšnje čase so liberalne stranke še v ožjih volitvah vendar volile raje krščanske kandidate nego socialne demokratje. Sedaj je tudi to minulo, liberalci so postali ponižni priveski rdečkarjev. Naša stranka se bo morala boriti pri prihodnjih volitvah z združenimi liberalci, socialnimi demokrati, slogaši in nemškutarji.

Razne novice.

Godovi prihodnjega tedna.

6. nedelja: 8. po Binkošti; Izajija, prerok.
7. ponedeljek: Vilibald, škof; Pulherija, kraljica.
8. torek: Elizabeta, kraljica; Kilijan, škof.
9. sredo: Anatolija, devica; Veronika Jul., dev.
10. četrtek: Amalija, devica; Felicita, devica.
11. petek: Pij I., papež; Peter F., spozn.
12. sobota: Mohor in Fortunat, mučenca.

* **Duhovniške spremembe.** Dne 1. julija sta bila inštalirana č. g. Franc Časl kot župnik na župnijo Trbovlje in č. g. Franc Trop za župnika v Smarjeti pri Rimskih Toplicah. — Za provizorja v St. Lenartu nad Laškimi je imenovan č. g. Ivan Luskar, kaplan v St. Petru pri Radgoni.

* **Letošnje nove sv. maše.** Anton Bratkovič, dne 27. julija, Kapela pri Radencih; pridigar: Martin Osenjak, župnik pri Sv. Petru pri Radgoni. — Ignacij Grifič, dne 15. avgusta, Prihova; pridigar: Franc Hrastelj, arhidijakon v Konjicah. — Pavel Holeman in Vinko Holeman, dne 10. avgusta, Remšnik; pridigar dr. Josip Hohnjec, bog. profesor v Mariboru. — Anton Medved, dne 3. avgusta, Rajhenburg; pridigar: dr. Anton Medved, gimnazijski profesor v Mariboru. — Anton Peršuh, dne 10. avgusta, Sv. Lovrenc na Dravskem polju. — Jakob Bohak, dne 10. avgusta, Studenice; pridigar Bohak, dekan v Slov. Bistrici. — Andrej Klobasa, dne 17. avgusta, Sv. Jurij na Ščavnici. — Janko Slavič, dne 17. avgusta, Ljutomer; pridigar: Franc Slavič, župnik v pokoju. — Frančišek Stiglic, dne 17. avgusta, Rečica v Sav. dolini; pridigar: Jož. Dobrovc, župnik v Črni na Koroškem. — Mihael Turk, dne 10. avgusta, Pilštanj; pridigar: Marko Tomažič, dekan v Kozjem. — Jožef Vrečko, dne 3. avgusta, Sv. Jožef nad Celjem; pridigar: Franc Kitak, superijor istotam.

* **Iz poštne službe.** Poštni aspirant Leo Verstovšek je imenovan za poštnega praktikanta v Mariboru. Za poštne oficijante so imenovani: Josip Dvorak v Radgoni; Ivan Novak v Feldbahu; Anton Pevec na Pragarskem in Terezija Lešnik v Žalcu.

* **Osebn vest.** Gospod dr. Ivan Arneje, c. kr. profesor na mariborski gimnaziji, je s 1. julijem v-poklican za službovanje v c. kr. ministrstvo za uk in bogočastje.

* **Iz učiteljske službe.** Na petrazrednici v Grižah, drugi plačilni razred, je oddati službo učitelja ali učiteljice; prošnje do dne 25. julija. Na štirirazrednici v Rečici je oddati službo učitelja. Prošnje do dne 25. julija.

* **Od cesarja odlikovan kmet.** Nižjeavstrijskemu državnemu in deželnemu poslancu in predsedniku tamošnje krščanske Kmečke Zveze, Jos. Stöcklerju, je cesar prisodil red železne krone tretje vrste. Stöckler je kmet pri Sv. Valentinu nižje Dunaja in je eden najboljših poslancev krščansko-socialne stranke.

* **Romanje k Mariji Pomagaj na Brezje** priredi letos Krščansko-soc.-Zveza, in sicer dne 14. julija t. l. Da se ugotovi želja romarjev iz mariborske okolice, gre eden vlak iz Maribora, drugi pa gre iz Celja. Voznina in cene za mariborski vlak bodo najbrž sledeče:

		Cena: III. razred.		II. razred.	
Iz Maribora	ob 5. uri 80 minut	K 10-20	K 15-—		
Iz Hoč	" 5. " 41 "	" 10-20	" 15-—		
Iz Slivnice	" 5. " 47 "	" 10-20	" 15-—		
Iz Rač	" 5. " 52 "	" 10-—	" 14-50		
Iz Pragerskega	" 6. " 4 "	" 10-—	" 14-50		
Iz Slov. Bistrice	" 6. " 14 "	" 9-80	" 14-—		
Iz Poljčan	" 6. " 28 "	" 9-80	" 14-—		

Vozni red od Ljubljane naprej še ni natančno določen. Tudi gori navedene cene za mariborski vlak niso popolnoma zanesljive, ker državna železnica svojih cen še ni naznanila, a veliko se ne bodo izpremenile. Spremembo cen naznanimo še pravočasno.

Vozni red in cene za celjski vlak, ki vozi tudi 14. julija, pa so sledeče:

		Cena: III. razred.		II. razred.	
Iz Celja	ob 8. uri 10 minut	K 6-80	K 11-—		
Iz Laškega	" 8. " 23 "	" 6-60	" 10-—		
Iz Rim. Toplic	" 8. " 33 "	" 6-60	" 10-—		
Iz Zid. mosta	" 8. " 48 "	" 6-20	" 9-—		
Iz Hrastnika	" 8. " 59 "	" 6-—	" 8-50		
Iz Trbovelj	" 9. " 7 "	" 6-—	" 8-50		

Nazaj se vrnemo dne 15. julija zvečer. Vlak bo vozil nazaj iz Lese, tako, da bodo lahko obiskovalci Bleda v Lescah vstopili v vlak. Takih kart, s katerimi bi se lahko v Ljubljani izstopilo, nam železnica žal ni dovolila. Za otroke krone 4 leta stare je treba plačati kakor za odrasle. Polovičnih kart za otroke ni dobiti. Posebni lepaki se ne bodo izdali. Čč. gg. dušne pastirje uljudno prosimo, da ljudi na to romanje blagohotno opozorijo. Naj bodo tudi tako dobri, da zberejo denar in kolikor mogoče skupno naročijo karte, ker nam prihranijo s tem mnogo stroškov. Karte se pošiljajo samo proti gotovemu predplačilu. Karte je treba naročiti najpozneje do 7. julija, ker nam drugače ni mogoče naročiti potrebnih vozov. Karte se naročijo in denar naj se pošlje edino-le na naslov: Romarski odbor v Mariboru, Koroška cesta, št. 5. V Mariboru se bodo karte izredno dobile tudi v Tiskarni sv. Cirila. Navlaku ne bo nikdo več dobil karte, zato se naj iste pravočasno oskrbijo.

Z razpošiljanjem kart se bo začelo še-le 4. julija.

* **Za katoliški shod** so došle zadnje rešitve železnice. Zglasilnice so se pričele razpošiljati. Najprej dobe zglasilnice najbolj oddaljeni, v par dneh jih pa dobe že vsi župni uradi. Prosimo, da se razvije povsod najživahnejša agitacija tako, da bo agitačno delo za udeležbo v glavnem že opravljeno, ko pridejo zglasilnice. Nujne so skupne agitacije in organizatorične seje vseh naših društvenih odborov v posameznih župnijah. Opozarjamo tudi, da bodo župani in občinski svetovaleci naših slovenskih občin tvorili v slavnostnem sprejemu skupno s poslanci posebno skupino. Na katoliškem shodu v Ljubljani naj se s katoliškim slovenskim ljudstvom zberejo tudi vsi slovenski župani in občinski svetovaleci!

* **Škofovska oblast na Francoskem.** Pokojni kardinal Coullie je bil obtožen, da je prepovedal svojim vernikom čitanje treh liberalnih in socialno-demokratskih časnikov. Predno pa se je končala zanimiva razprava, je kardinal umrl. Kljub temu so upravnštva dotičnih časnikov zahtevala od sodnije obsodbo. Sodišče pa je priznalo, da ima vsak škof v svoji škofiji pravico, prepovedati čitanje gotovih časnikov. Posvetna oblast nima pravice, obsoditi škofa glede omenjene prepovedi. Pač pa je obsodilo sodišče upravnštva dotičnih časnikov na povrnitev vseh sodnijskih stroškov.

* **Križ je zažgal** v Trstu v ulici Rena socialni demokrat Julij Tavčar iz jeze, ker so bili socialni demokratje pri volitvah tepeni. Tavčar pride radi svojega čina pred sodnijo. Čudno je, kaj vse hočejo socij. od Boga. Pred volitvami zabavljajo čez vero in farje, po volitvah se pa jezijo in zažigajo križe, ker jim ljubi Bog ne pomaga.

* **V katoliško cerkev** je prestopil 99letni anglikanski (protestantovski) duhovnik Cooper na Angleškem. Tri dni pred svojo smrtjo je poklical k sebi katoliškega duhovnika, kateri ga je sprejel v katoliško cerkev. Med njegovimi spisi so našli pisma, ki pričajo, da se je spreobrnjenec del časa pripravljal za prestop.

* **Junaštvo katoliškega duhovnika.** V Novem Jorku v Severni Ameriki je izbruhnil dne 21. maja požar v neki katoliški cerkvi. Duhovnik Tomaž Owens je, ko je bila že vsa cerkev v plamenu in napolnjena z dimom, hitel k tabernaklju in je v smrti nevarno-

sti rešil Najsvetejše pred ognjem. Ko je duhovnik zopet bežal iz cerkve, se je vsled preoblega dima skoro zadušil in je v sredi cerkve padel na tla. Požarniki so ga nato rešili gotove smrti.

* **Velikodušnost katoliškega škofa.** Časopisi poročajo o sledečem velikodušnem vzgledu katoliškega škofa: Nekemu delavcu na Gornjem Avstrijskem je obolel sinček, katerega so morali prepeljati v bolnišnico. Ker pa je deček vedno bolj hiral, so ga vprašali, če je že prejel kdaj sv. obhajilo. „Da, že trikrat“, je odgovoril, „danes bi bil celo birman, da nisem bolan“. Ker je bil deček vsled tega, da ni mogel prejeti svete birme, silno žalosten, so telefonično naznanili linškemu škofu željo malega bolnika. Škof je prišel ponoči ob 11. uri z brzovlakom in podelil umirajočemu dečku zakrament sv. birme, na kar se je zopet odpeljal. — Kmalu nato je deček umrl.

* **Na branik!** Katoliški molitvi v šoli brezverski liberalci in socialni demokratje vedno bolj nasprotujejo. Poleg gesla: „Križ iz šol!“ hočejo uveljaviti tekmo časa tudi načelo: „Molitev iz šole!“ Posebno liberalno učitelstvo vseh dežel goji vročo željo, da bi izginil iz šolskih dvoran zvok katoliške molitve. Tako izvemo, da je nek hud nemško-nacionalni učitelj v Mariboru prepovedal šolskim otrokom svojega razreda molitev „Češena Marija“ radi tega, ker sta poleg več kot 40 katoliških otrok tudi 2 protestantska. Svojo prepoved utemeljuje s tem, da če bi se molila tudi molitev „Češena Marija“, se žali verski čut protestantskih otrok. Oblast seveda „nima vzroka“ nastopiti proti temu liberalnemu učitelju. — V Lipi na Češkem je tamošnji okrajni šolski svet zapovedal, da se mora v šolah, katere obiskujejo tudi otroci drugih veroizpovedanj, opravljati molitev pred in po pouku „na tihem“. Tako! Radi par protestantskih paglavcev mora romati stara krščanska navada šolske molitve iz šol! Tak veter veje po naši ljubi „katoliški“ Avstriji! Katoliški stariši, na branik!

* **Nedoslednost soc. demokratov.** Nemško socialno-demokratsko glasilo „Arbeiterwille“ je nedavno pisalo: „Ako zahtevam od koga, da me uspešno brani, mu moram dati tudi potrebno orožje“. Naj bi si dobro zapomnili te besede in se jih ob dani priliki spomnili visoki gospodje-kolovodje socialnih demokratov! Potem ne bi tako nespametno zabavljali proti vojaštvu in vojaški službi, ki je neobhodno potrebna za življenski obstoj vsake države.

* **Vera in politika.** Liberalci kaj radi ponavljajo svobodomiselnostno geslo: Vera nima nič opraviti s politiko. Liberalni listi vedno napadajo našo duhovščino, češ, duhovnik naj ostane v cerkvi, v javnosti pa naj pusti vse. Liberalci dobro vedo, da je katoliški duhovnik največji nasprotnik brezverskemu pridiranju, ki se ne strinja s katoliškimi načeli, zato se trudijo, da bi proglasili duhovščino za nevedno, neomikano in vsakemu napredku nasprotno. Politika, ki temelji na trdni podlagi katoliške vere, je edino prava, in zato tudi zmogljiva, povzdigniti ljudstvo do blagostanja, po katerem stremijo pravi prijatelji naroda.

* **Liberalci obsojajo prostozidarstvo.** Italijanski vojni minister Spingardi je izdal ukaz, s katerim prepoveduje častnikom stik s prostozidarji. Vsak častnik, ki bi odslej izpolnjeval zapovedi prostozidarskih glavarjev, bo neizprosno izključen iz armade, oziroma mornarice. Ukaz se konča z besedami: „Armada in mornarica se morata gibati v ozračju luči, prostosti in poštenosti, kjer se lahko globoko diha sveži zrak.“ Do sedaj je bilo 4000 častnikov članov prostozidarske zveze.

* **Nemci na nekdanjih slovanskih tleh.** Nemško društvo „Ostmark“ je imelo na Nemškem pred kratkim neki shod. Ob tej priliki so govorniki poudarjali, da ni v Evropi naroda, ki bi imel večjo raznarodnost silo kakor Nemci. Z neko samozavestjo se je naglašalo, da skoro polovica vseh Nemcev v Evropi živi na ozemlju, ki je bilo pred 900 ali 1000 leti slovansko. Sami mesti Berlin in Dunaj ležita na prvotno tujem ozemlju, ki so ga Nemci pozneje zavzeli. Dokler se slovanski narodi niso brigali za izobrazbo in gospodarsko organizacijo, je slo Nemcem pridobivanje slovanske zemlje lepo izpod rok. Izobražen in gospodarsko močen narod pa se najuspešneje ustavlja tujemu navalu.

* **Kdo je kriv draginje?** Iz Filadelfije (v Severni Ameriki) poročajo sledeče: Zadnji čas so se jajca v Filadelfiji silno podražila. 12 jaje je stalo 2 K, a še za to ceno se je težko dobilo svežih jajc. Gotovi ljudje so namreč pokupili vsa jajca v okolici ter jih shranili v podzemeljske prostore, kjer je bilo nad 300 milijonov jajc. Ti ljudje so nato postavili jajcem visoko ceno. Da se prepreči nadaljna draginja, se je ustanovila nasprotna zveza, ki je istotako pokupila vsa jajca daleč na okrog ter jih prodajala po 8 vinarjev. S tem je bil konec draginje. Mestni prebivalci so v enem samem mesecu prihranili nad 1.200.000 K. Iz tega je razvidno, da kmet ni kriv draginje, ampak razni spekulanti, ki hočejo na nepošten način z izsiljevanjem denarja obogateti. Kakor v Ameriki, tako tudi pri nas!

* **Opomin starišem.** Sedaj v vročih poletnih dneh se otroci kaj radi kopajo. Pri kopanju se je zgodilo neštevilno nesreč. Mnogo oseb je utonilo. V listih čitamo, da sta utonila v Grazežu na Primorskem v morju minulo nedeljo dva dečka. Zdravniki, ki so preiskali mrtveca, so dognali, da sta se otroka, ki sta se utopila, podala kmalu po kosilu v vodo. Poln želoce pa jako težko prebavlja v vodi. Posledice kopanja s polnim želodcem so krč in drugi napadi. In žrtev krča sta bila tudi omenjena dečka, ki sta šla kmalu po

kosilu v vodo. Zato svetujemo starišem: Otrokom kmalu po kosilu ali po večerji zabraniti kopati se! Je jako nevarno. A tudi za odrasle velja to. Najmanj dve uri po zavžitju jedi se ne sme iti v vodo.

* **Tesarski in zidarski delavci na deželi.** Od več strani tesarskih in zidarskih delavcev dobivamo pritožbe in prošnje za nasvete. Navaja se v njih, da nimajo za delo določenega časa, da mojstri ne obračunajo z njimi, da nekateri ne dobijo po celo leto rednega odplačila. Umevno je, da morajo jemati pri trgovcih živila na račun in imajo velike sitnosti. Opozorimo te vrste delavcev na obrtni red, po katerem se morajo tudi tesarski in zidarski mojstri ravnavati. Postavno se zahteva, da delavci delajo vsak dan k večjemu 11 ur brez vračunanega zakonito določenega odmora. Odmora se mora dati delavcem na dan vsaj 1½ ure, in sicer opoldan eno uro. Če se glede izplačevanja plače ne sklene med mojstrom in delavci nobena posebna pogodba, tedaj določa zakon, da mora izplačevati mojster zaslužek vsak teden. Odpoved se vrši lahko vsakih 14 dni.

* **Velike povodnji** so nastale zadnje dni na Ogrskem, Sedmograškem, Bosni in Galiciji. Deževalo je 36 ur zaporedoma. Povodenj je podrla na Ogrskem mnogo mostov, porušila na stotine hiš ter uničila poljske pridelke ob preplavljenih rekah. Najhujša povodenj je ob reki Maroš. Cele vasi so uničene. Pokončane je na stotine živine. Železniški promet je ustavljen, ker so podrti mostovi. V vzhodni Galiciji se v mnogih okrajih radi povodnji dne 30. junija niso moge vršiti deželnozbornske volitve. V Bosni je bila povodenj še hujša. Reki Bosna in Miljacka sta dne 30. junija preplavili bregove, valovi so podirali mostove in hiše. V Sarajevu je napolnila voda vse nižje ležeče hiše. Vlada je zaprla vse mostove in ulice. Kavarna „Kairo“, kjer se je predizbruhom povodnji plesalo, je bila tekem ene ure do polovice pod vodo. Plesalci so morali bežati pred pogubonosnimi valovi.

* **Vročina na Portugalskem.** Grozna vročina je nastala zadnje dni na Portugalskem. V Lizboni, glavnem mestu, je povzročila nenavadna vročina 18 požarov. Škode je veliko milijonov.

* **100kronski bankovci pridejo iz prometa.** Avstro-ogrška banka naznanja, da se 100kronski bankovci z dnem od 2. januarja 1910 umaknejo iz prometa. Čas za izplačilo ali zamenjavo teh bankovcev v glavnih zavodih in podružnicah avstro-ogrške banke je določen do 31. maja 1915. Po preteku tega roka bodo bančni zavodi avstro-ogrške banke te bankovce sprejemali le še v zamenjavo; po 31. maju 1921 so pa 100kronski bankovci od 2. januarja 1910 sploh ne bodo več sprejemali.

* **Naš podlistek.** Opozorjamo naše čitatelje, da smo že v zadnji številki začeli priobčevati daljšo povest izza časa preganjanja kristjanov po rimskih cesarjih. Kakor je našim čitateljem dopadla Soterija tako upamo, da bodo zadovoljni tudi z „Izgnanci“.

* **Tržno poročilo.** Na dunajski sadni trg so bile zadnji čas poslane velike množine jabolk iz Avstralije. Jabolka so silovito draga. Na drobno stane kilogram 3—4 K. Posamezno jabolko pa velja 30—60 vin. Sad je ves ene vrste, srednje debel, tudi prav debel, rumen, jako lepo razvit in prav izvrstno ohranjen. Nekoliko je podoben naši landsberški reneti. Okusa ni ravno slabega, vendar se nikakor ne da primerjati z našimi jabolki boljših vrst. To tuje sadje je pač prijetno za oči, sicer pa nima posebne vrednosti in se ni prav nič bati, da bi izpodiralo naše sadje. — Crešnje stanejo na mariborskem trgu 48—96 vin. Marelice pa stanejo 1 kg 2 K 40 vin. — Tudi na Tirolsko so začeli češki mlinarji izvažati moko. Ogri se temu sicer upirajo, a kljub temu je dobila češka moka na Tirolskem več veljave kakor pa ogrska. — Cene živini še vedno padajo.

* **Slov. čeb. društvo za Spod. Štajersko.** Ker zadnji občni zbor ni bil sklepčen, je sklenil odbor naj se vrši ta v nedeljo, dne 6. julija t. l. ob 10. uri popoldne pri gosp. Konfidentiju v Zavodni po sledečem vsposredu: 1. Pozdrav. 2. Poročilo tajnika in blaginje. 3. Sprememba društvenih pravil, govori g. L. Černež. 4. Volitve. 5. Slučajnost. Zatem bo urednik gosp. Fr. Rojtna pri čebelnjaku predaval o Zidarskem panju. Ta se bo videl prazen in obljuden. Po zborovanju je skupen obed, za katerega naj se vsak po dopisnici pri gosp. Konfidentiju oglasi.

* **Slovenski obrtniki pozor!** Opozorjamo na inserat „Hiša za obrt“ št. 768.

* **Delavni podružnici Slov. Straže** ste v št. Lenartu v Slov. gor. in v Celju. Poslali ste Slov. Straži vsaka po 200 K. Povsod vzbudite tako požrtvovalno delo za Slov. Stražo!

* **Za Slov. Stražo** je daroval gimnazijec V. razreda g. Breznik Janko veliko število obrabljenih znanj in starih peres. G. Franc Platajš iz Sv. Jakoba v Slov. gor. je nabral za Slov. Stražo precej starih poštnih znanj. Hvala!

* **Županstva in društva, posnemajte!** Županstvo v Višnjigori je poslalo Slov. Straži 10 K, županstvo v Gor. Tuhinju 5 K, županstvo Draga 10 K. — Hranilnica in posojilnica v št. Petru na Notranjskem je poslala Slov. Straži 20 K, hranilnica in posojilnica v Vurbergu 10 kron. Krasno urejeno bi bilo lahko naše narodno obrambno delo, ako bi vsako slovensko županstvo in vsako naše društvo poslalo Slov. Straži reden letni donesek! Hitite s takimi doneski!

Mariborski okraj.

m **Maribor.** Na slavnosti Slovenske Straže prihodnjo nedeljo, dne 6. t. m. v Radvanju, bo imel slavnostni govor slovit govornik profesor dr. Medved. Vsi mariborski in okoliški Slovenci v nedeljo v Radvanje h Krajncu! Iz Maribora je najbližja pot mimo kadetnice. — Vse mariborske šole so zaradi škrlatice zaprte.

m **Maribor.** Novi dravski most bo otvoren v drugi polovici meseca avgusta. Če bo le vse do tistege časa gotovo! Končna dela zelo počasi napredujejo. Sliši se, da na novem mostu ne bo kipa sv. Janeza. Kako to? Ali smo že na Francoskem? Čemu gre vla-

da lutrovcem tako na roko? Mi katoličani-davkoplačevalci zahtevamo, da se postavi na novem mostu kip sv. Janeza ali pa znamenje sv. križa.

m **Gor. Sv. Kungota.** Kakor vsako leto, tako se je tudi letos pred kratkim za nekaj časa v našo župnijo na svoj grad Sv. Jurij povrnil poslaniški svetnik v Carigradu, g. vitez Löwenthal-Linai s svojo gospo soprogo. V njuni družbi se nahajajo njuni sorodniki, kakor grofovska rodbina Nostitz-Rieneck, kneginja gospa Odescalchi in drugi. Bivanje te pobožne visoke gospode tukaj je pač v vsakem oziru, posebno glede verskega življenja in izpolnjevanja verskih dolžnosti, ljudstvu v lepo vzpodbudo.

m **Sv. Anton** v Slov. gor. Nad vse veliko veselje je napravila tukajšnja šola učencem četrtega in petega razreda. Napravili so čez Kapelo poučni izlet v Radince. Nemogoče je v kratkem opisati velike koristi, ki so si jih pridobili otroci na tem izletu; brez dvoma se jim je duševno obzorje neprimerno razširilo. Od različnih dobrotnikov in od krajnega šolskega sveta se je za stroške, ki so se izdali za otroke in voznike, nabrala lepa svota. Na nasvet načelnika krajnega šolskega sveta, g. Fr. Kovačeca, se je naprosilo 7 voznikov, ki so peljali otroke do Kapele. Tem vozom se je pridružilo še več zasebnih. Otroci so bili vsepovsod prijazno sprejeti; posebno se mora omeniti pohvalno slavno kapelsko ravnanstvo v Radincih, ki je postreglo otrokom s kisljo vodo ter jim razkazalo vse zanimivosti. Potem smo stopili še na žalostno nam prekmursko zemljo, bili pogoščeni pri Petajnski slatini, se peljali na brodu čez Muro v tišinsko-prekmursko župnijo in si ogledali na Muri plavajoče mline. Na lepem kapelskem hribu otroci niso mogli dovolj prehvaliti cerkve in veličastnega razgleda na nesrečno prekmursko zemljo, kjer se jemlje tolikim slovenskim otrokom njihov jezik in s tem tudi njihova domovina. Naj bo na tem mestu vsem dobrotnikom posebno pa vrlim voznikom, v imenu hvaležnih otrok izrečena iskrena zahvala!

m **Sv. Benedikt** v Slov. gor. Dne 25. junija smo položili k večnemu počitku vzglednega mladeniča K. Mavrič iz Trotkove. Neusmiljena morilka toliko mladih ljudi, jetika, mu je v 35. letu starosti končala mlado življenje. Bil je priden, marljiv fant, priljubljen pri vseh, ki so ga poznali. Iz njegovega življenja se pripoveduje sledeča lepa poteza: Ko je še vozil tukajšnjo pošto, je dobil večkrat zdaj tu, zdaj tam, kako kupico vina, če je kaj pripeljal ali kako drugo uslugo komu storil. Toda pil je vsikdar le za potrebo. Kar je dobil več, pa je zli v steklenico, ki jo je navadno vozil seboj in potem poslal vino materi domov. Pijanega ni nihče nikdar videl. Pač lep vzgled treznosti vsem našim fantom.

m **Iz popotne torbe.** Pred kratkim sem imel opravke v župniji Sv. Martina pri Vurbergu. Ko grem doli proti cerkvi, zagledam nad vrati neke hiše se blesteti nemški napis: „Franz Leschnik, Schneider“. G. Lesnik! Saj ste rojen Slovenec in v kraju, kjer opravljate svojo obrt, stanujejo sami Slovenci. Zakaj pa potem nemški napis? Pomislite, kaj bi se zgodilo, če ne bi Slovenci k vam zahajali. Svojo obrt bi morali takoj zapreti, ker Nemcev pri nas ni. Pričakujem, da bo v kratkem nad vrati zopet slovenski napis.

m **Sv. Miklavž** pri Hočah. Volitev novega občinskega odbora je dobro izpadla. Zmagali so sami dobri in krščanski močje. V III. razred so izvoljeni: Jakob Florjančič, dosedanji župan; Franc Florjančič, gostilničar, in Anton Hojnik. V II. razred: Ludovik Lah, Janez Babič, Franc Babič. V I. razred: Janez Potočnik, Janez Gorinšek, Avgust Vauhnik. Novo izvoljeni namestniki so: za III. razred: Franc Hauzabent, Franc Vezjak; za II. razred: Matija Vauhnik, Matevž Vuk; za I. razred: Franc Premzl, Janez Antolič. Ker so po treh letih nasprotniki spoznali, da so naši pristaši dobri gospodarji, ni bilo v III. razredu več nasprotnih glasov kakor trije. Za tretji razred smo se najbolj bali, a je prav dobro izpadlo. Iz tega se vidi, da v naši občini niso tako slabi ljudje; le pred tremi leti so jih nasprotniki pregovorili, toda letos se volilci niso dali več od brezvestnih nemškutarjev voditi za nos.

m **Pohorje** pri Hočah. Čudne reči se godijo po svetu. Ako pogledaš v časnik, vidiš vsakovrstne nesreče in dogodiljaje. Že marsikateri se je pošalil z besedami: Star sem že, toda še vedno kaj smešnega doživim. — Neko dekle s Pohorja je slo v Radvanje služiti. Čez nekaj dni pa piše svoji materi sledeče pismo: „Ljuba moja mati! Pišite mi še Vi kaj, dokler še slovenski znam, kajti v kratkem bom postala trda Nemka. Takrat ne bom znala več slovensko pisati in govoriti.“ Ako bi kak tujec slišal te besede, bi si mislil: Za božjo voljo, kaj je Radvanje na Pruskem. Radvanjska občina pa leži na Slovenskem Štajerskem in ne na Nemškem. Mogoče, da so kaki trije nemškutarčki, ki znajo lomiti blaženi tajč; nekateri tudi pravijo, da repo sekajo ter bi radi čenčali, pa se ne znajo s pravim Nemcem čisto nič dogovoriti. Tako le same sebe osramotijo. Taki slučaj se vidijo lahko večkrat v Mariboru pri davčnem uradu, na okrajnem glavarstvu in drugje, posebno pa na sodniji, kadar pridejo naši ljudje tja po opravkih. Nemškutar stoji tam topo kakor hloď. Nemškutar dobi ti povsod dolgi nos. Da se ne bodo ljudje takim posmehovali, je najboljšje, da se držijo Slomšekovega reka: „Prava vera bodi vam luč, materni jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike!“

m **Slivnica** pri Mariboru. Sram nas je, da se najde v naši fari mož, ki iz osebnega sovraštva napada našega državnega in deželnega poslanca Piše-

c **Grobelno.** Prejšnjo nedeljo je bil pri nas shod, kjer je imel glavno besedo učitelj Kveder. Ker mu je pa okoliški župan Rataj nekaj ugovarjal, se je

izrazil, „da imajo č. g. župnik do njega večje zaupanje kakor pa do župana“. No, nazadnje je pa postal g. Kveder še „humorist“! Ali pa se je izpreobrnil in postane goreč kristjan. Morda ga bomo videli sedaj vsako nedeljo pri sv. maši v cerkvi. Mogoče odpravi tudi telovadne sokolske vaje med službo božjo, morda sežge vse slabe, nič vredne knjige v knjižnici, ki žalijo sramežljivost! Gotovo bo prepovedal „Narodnemu Listu“ grde in ostudne napade na naše „klerikalce“. In če res to vse stori, ne bo imel samo zaupanja vlč. g. župnika, ampak tudi cele občine. Dokler pa tega ne stori, ostane smešničar.

c **Sv. Peter** na Medvedovem selu. Zadnjo nedeljo se je vpeljala v naši župniji družba treznosti: „Sveta vojska“. Pri popoldanskim službi božji nam je v prelepi pridigi razložil profesor g. dr. Fr. Kovačič življenje sv. Janeza Krstnika ter nam pokazal ob žalostnem koncu svetnika, ki mu je bila povod pijanost Herodova, grozne posledice nezmernosti v pitju raznih alkoholnih pijač, zlasti žganja. Nato so pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom vsi oglašeni udje „Svete vojske“ molili „Trdni sklep“, da se odpovedo žganju ter hočejo trezno živeti. Po večernicah se je vršil v župnišču ustanovni shod protialkoholnega društva „Sveta vojska“, h kateremu je pristopilo ta dan 9 mož, 8 mladeničev, 2 deklet in 24 žen, v celem torej 70, ki so vsi oddali podpisane „obveznice“ za drugo stopnjo. Predsednik osrednjega društva „Sveta vojska“ v Mariboru, dr. Kovačič, je v velezanimivih črticah pojasnil, kako grozno škoduje nezmernost zdravju in gospodarstvu in kako spravlja v nevarnost zdravi razvoj celega slovenskega naroda. Prepričevalne besede govornikov so naredile velik utis na vse zborovalce, ki jih je bilo nad 200. Vsakdo je moral priznati, kako potrebna nam je „Sveta vojska“ zoper pijačevanje, ki požre na leto ogromno ljudi in denarja. Udnina se je določila na 50 vin. Nato je bil izvoljen sledeči odbor: župnik Gomilšek, mož Simon Orač, mladenič Florijan Verk, žena Marija Otorepec in mladenka Marija Drolenik, moža Jer. Zabav in Tomaž Drolenik pa pregledovalca računov. Vehovar Ana je deklamovala pesem: „Alkohol govori“, Neža Mesiček pa pesem: „Bog hoče“. Marija Drolenik in Marija Verk pa sta v zanimivem dialogu povedali razloge za alkohol in proti alkoholu ter se končno obe zedinili za boj proti alkoholu. Lepo uspelo zborovanje je zaključil domači župnik z željo, naj bi še mnogi pristopili in naj bi „Sveta vojska“ prinesla udom veliko veselih zmag nad pogubnim alkoholom.

c **Laško.** Načelstvo Hranilnice in posojilnice v Laškem naznanja vsem onim, kateri so nam izročili hranilne knjižice od nemške „Vorshuskase“, da smo dvignili zadnji petek njihov denar v znesku 21.399 K 41 vin. in ga naložili v naši Hranilnici. Pridite torej po knjižice ali pa po denar! Ob tej priliki moram dati malo odgovora mlademu Lorberju, ki je stopil v Laškem na izpraznjeno mesto rajnega Hermana in Drolca. Ko je naš tajnik z denarjem odšel, je ta možakar začel ljudi prav nečedno pregovarjati: „Nič se ne bojte, mi imamo toliko denarja, da ga še celo slovenski kasi dajemo. Saj ste videli, koliko smo kaplanu splačali, tako, da še on toliko denarja nikdar videl ni“. Seveda ljudje take farbarije niso vzeli za resnico. Mi pri „Vorshuskasi“ in pri Lorberju nismo nikdar iskali denarja, pa tudi ne vložili. Kar so izplačali, so izplačali strankam, ki bodo naložile denar, kjer bodo same hotele. In če imate toliko denarja, zakaj beračite pri ljudeh, da se ni treba nič bati; zakaj pravite: „Saj vl ne nuate denarja, saj vi ne nuate volov“. Po našem mnenju smejo vendar ljudje s svojim drago zasluženim in prihranjenim denarjem ravnati kakor sami hočejo, ne pa kakor gospod Lorber, novi kasir pri nemški kasi. Ker on tako oblastno trdi, da imajo dosti denarja, potem je najbrž on tisto v nemško kaso notri djal, kar je bil Drole ven vzal. Če je Lorber to storil, potem je gotovo, da bo postal Lorber najslavnejši kasir pri nemški kasi.

c **St. Lenart** nad Laškim. Gostilničar Martin Guček nam piše, da veselico 1. junija niso priredili liberalci in da njegova hiša na noben način ni liberalna. Besedo ima sedaj naš dopisnik.

c **Dol.** Malokdaj se bere kaj v časopisih iz našega kraja. Pa tudi sedaj ne moremo kaj vselega poročati. Dolanci spimo v senci katoliško-liberalne sloge in v tej nezavednosti žanjejo liberalci. Pred par tedni so ustanovili Ciril Metodovo podružnico ter pri tej priliki precej od ljudi izsilili. Mi jim nikakor nismo tega nevošljivi; naj le pobirajo vsaki dan, toda le pri svojih pristaših in ne pri našincih. Mnogi so vsled šolske obveznosti svojih otrok darovali le zato, da se izognejo nevolji g. učitelja. Ko se je pa pred letom ustanovljalo Slov. kat. izobraževalno društvo, so zagnali liberalci po vasi krik: Nobene beračije več, društve je že dosti; nobeden ne sme nič dati! — Zakaj pa sedaj ni bilo beračije in društev dosti? Seveda liberalcem je vse „svobodno“! V kratkem bodo obhajali 20-letnico dolskega Bralnega društva. Tako naznanjajo javnosti v časopisih. Ker je pa to naznanilo pomanjkljivo, dovolite, da še mi nekaj pristavimo zraven. Dotično Bralno društvo je ustanovil takratni g. kaplan Anton Šebat, ki gotovo ni mislil, da se bo društvena 20-letnica naznanjala v liberalnih časopisih. Če so liberalci resnično ljubni, naj naznanjeno slavnost 20-letnice izpremenijo v 6-letnico, ker približno toliko časa je od tega, kar imajo društvo liberalci v rokah. Mi drugi pa se učimo požrtvovalnosti za društva od liberalcev. Lahko se trdi, da je še precejšnja večina Dolancev katoliškega prepričanja, a vendar med tem, ko

se za liberalna društva nabere toliko, se za Katoliško izobraževalno društvo prav malo nabere.

c **Celje.** Izobraževalno društvo priredi v nedeljo, 6. julija pri „Belem volu“ popoldne narodno igro: „Tihotapei“. Ob enem se vrši izredni občni zbor. Na dnevnem redu je izvolitev novega predsednika. c **Dol pri Hrastniku.** v. g. župnik in duh. svetnik A. Vetrnik je zopet daroval izobraževalnemu društvu čez 50 vsakovrstnih knjig. Srčna hvala! Tako ima društvo po njegovi požrtvovalnosti z ozirom na komaj enoletno dobo svojega obstanka že zelo zadovoljivo število knjig, ki so vsako nedeljo na razpolago.

c **Dol.** Slovensko kat. izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 6. julija podučno predavanje, vabimo tudi bližnje sosedo. Govori gospod dr. Vebler iz Celja.

c **Kmetj. ko društvo** pri Sv. Ema naznanja, da bodo imelo svoj izvanredni občni zbor, dne 13. julija ob 4. uri popoldne v društvenih prostorih. Dnevni red: 1. Volitev načelstva. 2. Volitev nadzorstva. 3. Zaradi oddaje posredstva in razno.

c **Bočana.** Župnija Bočana je obljubila za bolnišnico usmiljenih bratov pri Zalcu 592 K in sicer vas Bočna 322 K, Ceplje 33 K, Kro-pa 56 K, Nadbočna 67 K, Otok 114 K.

Brežiški okraj.

b **Brežice.** V nedeljo, dne 29. junija ob 3. uri popoldne je zborovala J. S. Z. pri g. županu Zorku. Na shodu je poročal o lepem uspešnem delovanju J. S. Z. na Spodnjem Stajerskem g. Vekoslav Zajc iz Velenja. Prišli so tudi socialni demokratje. Ko je zapazil govornik socialne demokrate, je začel neumisljeno udrihati po njih, ne meneč se za razno mrmranje, ki je bilo slišati pri rdečih socialistih. Primerjal je J. S. Z. in rdečo stranko, kakšne uspehe rodi naša krščanska organizacija in kako grozovito propada protiverska socialna demokracija.

b **Dekliški shod** za spodnje Posavje se vrši v nedeljo, dne 13. t. m. na Vidmu. V župni cerkvi bo po dohodu vlakov popoldne služba božja, pri kateri pridiguje prezaslužni organizator naše krščanske mladine, č. g. dr. Hohnjec. Potem se vrši veliko zborovanje, na katerem govore razen imenovanega gospoda še drugi govorniki in govornice. Pripravite se takoj v vseh župnijah od Sevnice do Dobove, da bo udeležba sijajna!

b **Rajhenburg.** Pomilovanja vredni so naši liberalci, posebno zdaj, ko se bližajo občinske volitve. Čisto zmešani so. Nič ne vedo, kaj se vrši okrog njih. Kar je resnica, zdijo se jim sanje in kar so sanje, zdi se jim resnica. In tako pride, da se liberalci zbudijo iz spanja. O svojih „klerikalnih“ nasprotnikih je tako živo sanjal, da se mu vse to zdi resnica. Hitro pove to svojemu prijatelju in ta pritiska brž na vse to pečat resnice. Ta pa gre k tretjemu, ki je že bolj „kmušten“; ko ta vse izve, dodane še nekaj iz svoje bistre glavičice, sede za pisalno mizo in dopis je kmalu gotov. Da se pa vse liberalne sanje brž izvejo, pošlje vse naravnost v liberalni dnevnik „Slovenski Narod“. In čez par dni ima že tiskano pred seboj. Tako se vrši zdaj dan za dnem. — Kako pa kaj naši Orli? Ceravno imajo dosti nasprotnikov, se jih vendar ne strašijo. Vedno se najde kak dober fant, ki pristopi rad k društvu. Dostikrat se sliši, ko grede fantje od telovadbe domov, za njimi klic: „Čuk auf! Čuk auf!“ Če so Sokoli svoj pozdrav „Na zdar!“ izpremenili v „Čuk auf!“, naj ga le imajo! Če pa mislijo s tem Orle zaničevati, potem pa vemo, kakšne olike se učijo v svojem društvu. Orli so že toliko pametni, da se ne brigajo za to.

b **Imeno.** V nedeljo, dne 29. junija, se je vršil v hiši našega zvestega somišljenika g. Matevža Pajka shod S. K. Z., ki se je sijajno obnesel. Zbralo se je okoli 150 volilcev, večinoma iz fare Podčetrtnek, nekaj tudi iz far Olinje in Sv. Ema ter precej naših hrvaških bratov kot gostov od one strani Sotle. Predsedoval je delavni domači g. župnik Pivec. Poslanec Pišek je v dolgem govoru govoril o osebnih dohodnini, načinu, kako se napravi proti krivičnemu obdačenju rekurz in o drugih davčnih zadevah, dr. Fr. Benkovič pa o državnem zboru, sedanjem političnem položaju in o balkanski vojski. Shod je trajal nad 3 ure. S. K. Z. in obema navzočima poslancema se je izreklo popolno zaupanje. Imeno je ena naših najdičnejših postojank in, kakor je ta shod znova sijajno dokazal, bo to tudi ostalo.

Najnovejše.

Slovenska Kmečka Zveza. Na Polzeli je pristopilo h K. Z. 65 mož. Vsi bodo dobili koledar K. Z. Brezplačno. — Pristaši, posnemajte vrle Polzelane!

Vojska na Balkanu. Vojska na Balkanu se je res začela, ne da bi jo bila katera država napovedala. Od Orfanskega zaliva v Egejskem morju pa do južne srbsko-bolgarske meje divja bratomorni boj. Večje praske se vrše večinoma le na makedonskem ozemlju. Ker vojska med Bolgari in Srbi ter Grki in Bolgari ni napovedana, a se kljub temu vrše sovražnosti, skušajo vlade sovražnih si držav druga na drugo zvaliti krivdo vojnih spopadov. Načrt bolgarskega generalnega štaba, preprečiti združenje srbske in grške armade, se je baje posrečil, ker Bolgari na ozemlju med Stipljem in Gjevgelijem prodirajo v obliki zagode zmagovito naprej. Za Srbe bi bila združitev z grško armado velikega pomena, a Bolgari so napravili čez ta račun močno črto. Glavna srbska armada, ki šteje okrog 80.000 mož, s težkimi oblegovalnimi topovi, stoji pri Skoplju in ima namen, udariti čez prelaz Kriva Palanka nad glavno bolgarsko mesto Solija, ki leži le kakih 80 km od srbske in makedonske meje. Srbi so hoteli tukaj potisniti Bolgare nazaj, a boji pri Zletovu so pokazali, da so se Bolgari dobro pripravili. Bolgari so imeli te dni na celi bojni črti

srečo. Od Stiplja so prodirali dalje proti jugu in so zasedli kraje Uđova, Krivolak, Sušev, Tahovo, Dobrevu in Cemerica ob železnici Skoplje — Solun. — Grška armada, ki se zbira ob reki Vardar, šteje do 80.000 mož. Obkrožena je sedaj, ko so prodrli Bolgari celo do Elevantere ob Egejskem morju, od vzhodne, severne in zahodne strani. Bolgari so imeli v Solunu dosedaj vojaško posadko, ki je štela 1208 mož. Grški general Kallaris je 30. junija pozval bolgarsko posadko, naj v teku ene ure zapusti mesto in izroči orožje. Bolgari pa niso hoteli izročiti Grkom orožja ter so potem, ko so jim hoteli Grki s silo odvzeti orožje, začeli streljati iz hiš, kjer so bili nastanjeni. Boj je trajal od 5. ure popoldne do 10. ure ponoči. Končno so se morali Bolgari udati grški premoči. Bolgarske vojske in častnike so razorožili in jih drugi dan odposlali dalje na Grško. Z vjetniki ravnajo Grki zelo surovo. — Rumunija je dosedaj ostala še mirna. Od nje je odvisna pravzaprav usoda Bolgarske. Če bo udarila Rumunija z oboroženo silo nad Bolgarsko, bi bilo to za Bolgare usodopolno, ker bi se morali boriti s tremi sovražniki. — Kakor je razvidno iz najnovejših vesti, je kljub bolgarskim miro-ljubnostim pričakovati prihodnje dni med Bolgari in združenimi Srbi ter Grki velikih krvavih bojov na celi črti.

Za Bolgarijo se je izboljšal položaj v toliko, ker se v rumunskih vladnih krogih povdarja, da Rumunija ne bo ovirala Bolgarov v svojih vojnih podjetjih. To se tolmači tako, da bo Rumunija z vojaštvom zasedla Dobručo, dalje v bolgarsko ozemlje pa ne bo prodirala.

Srbska novejša poročila pravijo, da so pri novih bojih okoli Stiplja zopet Srbi imeli uspehe.

Ker se poroča o krvavih bitkah na različnih krajih, je še računati le z delno vojsko, z začetkom vojske, ki se lahko razvije v splošno vojsko, ali pa se tudi še ustavijo sovražnosti.

Graško tržno poročilo.

Sejem z rogato živino dne 27. junija 1913. Cena je bila za 100 kg žive teže: klavni voli, tolsti 94—110 kron (izjemoma 116 kron), poltolsti 82—92 kron; suhi od 74—80 kron; voli za pitanje od — do — K; klavne krave, tolste od 70—84, poltolste od 52—68, suhe od 40—50, bikli od 66—96, dojne krave od 4. teleta od — do — K, čez 4. tele od — do — K; breje krave od — do — K; mlada živina od 72 do 94 kron. Kupčija slaba, cene nazadujejo.

Cena klavne živine za 1 kilogram: teleta od K 0 96, K 1 08; teleta Ia (izjemoma cena od K — do K —); mlade svinje od K 1 48 do K 1 58; nemške pitanske svinje od K 1 46 do K 1 48; ogrske pitanske svinje Ia od K — po K —; ogrske pitanske svinje IIa od K — do K —; mesne svinje od K 1 36 do K 1 44; bosnjaške pitanske svinje, suhe, od K — do K —; ovce od K —50 do K —80; kozličji in jagneta od K 5 — do K 10 —. Kupčija slaba, cene nazadujejo.

Listnica uredništva.

Sv. Jurij—Spod. Gasteraj: Ali imate priče za vse? Poročajte hitro! — Videm: Dobro, če mislite, da bi bila za vaš kraj J. S. Z. potrebna, pa nam sporočite. — Sv. Marko niže Ptuj: Le poročajte nam, če dotični ptujski slogaš pride večkrat delat „propagando“ za „svojo“ stranko. Zabukovje, Trbovlje: Prepozno! — Sv. Kristof, Jurkloster, Rajhenburg, Vurberg: Prihodnjic.

Ime pridelka	Gradec		Maribor		Celje		Ptuj		Ormož	
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v
Pšenica	12	25	10	50	12	20	10	60	10	—
Rž	10	75	9	50	8	50	9	50	9	50
Ječmen	10	50	9	50	9	—	—	—	9	—
Oves	11	50	11	—	13	50	11	50	10	50
Koruzna	10	50	10	25	10	—	9	50	9	—
Proso	10	—	11	—	16	—	—	—	10	—
Ajda	11	50	10	50	12	—	10	50	9	50
Seno sladko	5	25	3	50	2	80	4	—	4	—
„kislo	4	88	—	—	2	40	3	70	3	50
Slama	3	—	2	50	2	—	3	80	2	50
Fižola	18	50	—	—	11	50	—	—	13	50
Grah	—	—	—	60	—	—	—	—	—	—
Leče	—	—	—	60	—	—	—	—	—	—
Krompir	—	—	—	02	—	—	—	—	—	—
Sir	—	—	—	40	—	—	—	—	—	—
Surovo maslo	—	—	—	2	50	—	—	—	—	—
Maslo	—	—	—	1	80	—	—	—	—	—
Speh, svež	—	—	—	1	70	—	—	—	—	—
Zelje, kislo	—	—	—	24	—	—	—	—	—	—
Repa, kisla	—	—	—	20	—	—	—	—	—	—
Mleko	—	—	—	24	—	—	—	—	—	—
Smetana, sladka	—	—	—	96	—	—	—	—	—	—
„kisla	—	—	—	96	—	—	—	—	—	—
Zelje, 100 glav	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jajce, 1 kom.	—	—	—	06	—	—	—	—	—	—

Kmečka žaga na močni vodi

na Spodnjem Stajerskem, s konstantno vodno silo (30 konjskih moči), s hišo in gospodarskim poslopjem, 1/4 orala izvrstnega zemljišča v gozdu in jako obljude-nem kraju, sposobnem za zidavo kmečkega mlina, še pod ugodnimi pogoji proda. Ponudbe naj se pošiljajo pod „Kmečka žaga 1913“ na anončno pisarno, Rudolf Gaisser, Maribor. 820

Kmečko posestvo

Dobro ohranjeno hišo z gospodarskim poslopjem, obsegajoče 15 oralov njiv in travnikov najboljše vrste, 15 oralov rodovitnega gozda, ležeče v rodovitnem kraju na Spodnjem Stajerskem, se pod ugodnimi pogoji proda. Ponudbe naj se pošiljajo pod „Kmečko posestvo“ na anončno pisarno, Rudolf Gaisser, Maribor.